

הוועדה למתן היתרים לפי פרק ד' להודעה בדבר הכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים, התשס"ג-2003

החלטה בבקשות השר בנימין גנץ לקבלת היתר לאי-קיום כלל מהכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים

1. השר בנימין גנץ, שר הביטחון, הגיש מספר בקשות לקבלת היתר אישי לאי קיום כלל מהכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים (להלן: "הכללים"), מגובות במסמכים, שהאחרונה שבהן מיום 15 ביולי 2021, כדלקמן:

- א. בקשה להעניק לשר היתר אישי לסטייה מהוראות כלל 13 לכללים, ולהתיר לשר להחזיק במניות חברה פרטית שבבעלותו המלאה בי גיי פרייס בע"מ באמצעות העברת נכסי החברה להחזקה באמצעות "נאמנות עיוורת" אצל רואה החשבון של השר ומינוי דירקטור עצמאי לחברה. בהקשר זה צוין כי מאז תחילת שנת 2019 אין לחברה כל פעילות עסקית אקטיבית. עוד צוין כי החברה בעלת תיק ניירות ערך סחירים, אשר מנוהל בדרך של נאמנות עיוורת בהתאם לכלל 16(א) לכללים, ואושר על ידי היועץ המשפטי לממשלה. מעבר לכך, אין לחברה נכסים נוספים ולא צפויים להיות לה נכסים נוספים במהלך כהונתו של השר. (להלן - **בקשה ראשונה**)
- ב. בקשה להעניק לשר היתר אישי לסטייה מהוראות כלל 16 לכללים, ולהתיר לו להעביר את ניירות הערך, שאינם סחירים, שיש לו בשלוש חברות (המימד החמישי החזקות בע"מ; דיפ אינסטינקט בע"מ וקליסוביס) להחזקה בנאמנות עיוורת באמצעות מנגנונים חלופיים ולא באמצעות חברת נאמנות ציבורית. (להלן - **בקשה שניה**)

2. כלל 16(א) לכללים קובע כי על שר או סגן שר להעביר בתוך 60 יום מיום מינויו את הכספים ואת ניירות הערך שבבעלותו ובבעלות בני משפחתו לחברת נאמנות ציבורית ובלתי תלויה, שתחזיק ותנהל אותם בדרך של "נאמנות עיוורת".

3. המונח "ניירות ערך" הוגדר בכללים כ"תעודות המונפקות בסדרות על ידי תאגיד ומקנות זכות חברות, השתתפות או תביעה בו, בין אם הן על שם ובין למוכ"ז, לרבות ניירות ערך שמנפיקה המדינה, אופציות וחוזים עתידיים כמשמעותם בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994".

4. כלל 13 לכללים קובע כי עם תחילת כהונתו של שר, על השר למכור את עסקו או את המניות המוחזקות על ידו המקנות לו שליטה בחבר בני אדם, כדלקמן:

שר שהוא בעל זכויות בעסק או בעל מניות המקנות לו שליטה בחבר בני אדם, ינקוט בתוך 60 ימים מתחילת הכהונה כשר, באחת מדרכים אלה כדי למנוע מצב של ניגוד עניינים:

(1) ימכור את הזכויות בעסק או את המניות לאדם שאיננו קרובו ולא חבר בני אדם בשליטתו;

(2) עבד קרוב של השר עמו בעסק או בחבר בני אדם כאמור לפחות שנה לפני המינוי כשר, רשאי השר למכור או להעביר את כל הזכויות בעסק או את כל המניות לאותו קרוב בתנאי כי הקרוב איננו בן זוגו או ילדו הקטין;

(3) יחכיר את העסק לאדם שאיננו קרובו ושאינו חבר בני אדם שבשליטתו, תמורת דמי חכירה קבועים מראש לכל תקופת כהונת השר, בתנאי כי דמי החכירה אינם תלויים בהכנסות מהעסק.

למעשה, קובעים הכללים חזקה כי החזקה של שר בעסק או במניות המקנות לו שליטה, מהווה מצב של ניגוד עניינים, ויש להימנע מכך.

5. בהקדמה לדוח הוועדה הציבורית בנושא ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים (דוח ועדת אשר), עמדה הוועדה על העקרונות המנחים ביסוד הכללים, כדלקמן:

”3.1 שני עקרונות הנחו את הוועדה בעת שבחנה את הסוגיה של ניגוד עניינים.

3.1.1 מחד גיסא הצורך בשמירה קפדנית של טוהר המידות של אישי ציבור.

3.1.2 מאידך גיסא, הרצון לאפשר ולעודד כהונתם של שרים בעלי הכשרה

מתאימה וגם בעלי ניסיון מגוון בתחום בו יעסקו במשרד הממשלתי.

3.2 הגשמת העיקרון הראשון באופן עקבי מביאה למסקנה שיש למנוע כל מצב בו עלול להיווצר ניגוד עניינים בין תפקידו של השר לבין ענייניו האישיים. השר חייב להיות חופשי לחלוטין מכל השפעה של מניעים זרים בשעה שהוא נדרש להחליט בעניין הקשור עם כהונתו. מסקנה הכרחית מקבלת עקרון זה שעל השר לוותר על פעילות שאיננה מתחייבת ממילוי תפקידו כשר, ועל כל עסקיו אשר עלולים - ולו למראית עין - לגרום לו למשוא פנים בהחלטותיו ובפעולותיו.”

6. לאחר שדנו בבקשה הראשונה של השר, עיינו במסמכים שצורפה אליה, ולאחר ששמענו את חוות דעתו של מבקר המדינה, כמצוות כלל 21(א) לכללים, ובשים לב להחלטות עבר בנסיבות דומות בהן הוועדה התירה לשרים להמשיך ולהחזיק באופן פורמלי בחברות שבעלותם (9/2020, 1/2017, 6/2014, 7/2013), אנו מחליטים להתיר לשר להמשיך להחזיק בחברת בי גיי פרייס בע”מ, אך זאת בכפוף לתנאים הבאים:

א. בכפוף לאמור להלן בסעיף ג’, מניות בי גיי פרייס בע”מ (ובכלל זה מניות חברת פאוור מי טק בע”מ, המוחזקות על ידי חברת בי גיי פרייס בע”מ בשיעור של כ-1% ממניותיה) יועברו

- לנאמנות עיוורת. בהתאם לבקשת השר ניתן להעביר את המניות גם לרואה חשבון שיחזיקן בנאמנות עיוורת ובתנאי שההעברה אינה לרואה החשבון של השר.
- ב. ימונה דירקטור עצמאי שינהל באופן בלעדי את החברה ויחתום על כל מסמך מטעמה. הדירקטור יתחייב כי לא ימסור לשר כל מידע שמסירתו אסורה על פי הכללים למניעת ניגוד עניינים, עד לסיום כהונתו של השר.
- ג. השר יתחייב שלא לקבל לידי עותק של הדוחות הכספיים של החברה או כל מידע אחר שמסירתו לשר ולקרוביו אסורה על פי הכללים, עד לסיום כהונתו של השר.
- ד. לעניין חברת גט סאט בע"מ בה מחזיק השר באופציות בשיעור של כ-2% על ידי החברה הפרטית חברת בי ג'י פרייס בע"מ: נוכח הממשקים הקיימים והאפשריים בין חברה זו לבין משרד הביטחון, בראשו עומד השר מגיש הבקשה, ובשל הזיקה שבין תחומי העיסוק של החברה האמורה לתחומי העיסוק הרחבים של משרד הביטחון העלולים ליצור מראית עין של חשש לניגוד עניינים, ובשל הקושי לבצע בקרה על הממשקים האמורים, יהיה על השר לפעול, בתוך 60 יום מיום מתן ההחלטה, בהתאם לכללים ולהעביר או למכור את ניירות הערך בחברה זו באחת הדרכים המנויות בכללים.
7. באשר לבקשה השנייה של השר, לאחר שדנו בה, עיינו במסמכים שצורפו אליה, ולאחר ששמענו את חוות דעתו של מבקר המדינה, כמצוות כלל 21(א) לכללים, ובשים לב להחלטות עבר בנסיבות דומות בהן הוועדה התירה לשר להמשיך ולהחזיק בניירות ערך במנגנון חלופי (1/2016, 4/2014) הגענו לכלל מסקנה כי גם במקרים הבאים השר יוכל להמשיך ולהחזיק בניירות ערך אלו, וזאת מהנימוקים ובכפוף לסייגים הבאים:
- א. מדובר בניירות ערך שאינם סחירים ולכן "ציווי על העברת המניות לניהולה של נאמנות עיוורת מאיין את יסודות הנאמנות העיוורת ואין בו תכלית".
- ב. חברת קליסוביס נוסדה ופועלת בחו"ל, ובה מחזיק השר כ-9% ממניותיה ופעילותה היחידה היא מבנה המיועד להניב הכנסות עתידיות.
- ג. השר מחזיק בחברת המימד החמישי החזקות בע"מ בשיעור של כ-3%. מניות השר מוחזקות בנאמנות בידי חברות נאמנות ידועות, בהתאם למנגנון הקבוע בסעיף 102 לפקודת מס הכנסה, התשכ"א-1961. לפיכך, אין לשר יכולת לבצע כל פעילות בהן. נוסף על כך, חברת המימד החמישי החזקות בע"מ מצויה בהליכי פירוק ולגביה הודיע השר בפנייתו שהוא מתחייב להודיע לנאמן שהוא מוותר על כלל החזקותיו בחברה.
- ד. בחברת דיפ אינסטינקט בע"מ מחזיק השר במניות שיעור של מ-1% מסך ההון המונפק של החברה. מניות השר מוחזקות בנאמנות בידי חברות נאמנות ידועות, בהתאם למנגנון הקבוע בסעיף 102 לפקודת מס הכנסה, התשכ"א-1961. לפיכך, אין לשר יכולת לבצע כל פעילות בהן. על פי הסדר ניגוד העניינים של השר מיום 25 במרץ 2021, לא מתעורר חשש לניגוד עניינים עם חברה זו.
- יחד עם זאת, אנו מחליטים כי בהתאם לבקשת השר ניתן להעביר את המניות גם לרואה חשבון שיחזיקן בנאמנות עיוורת, ובתנאי שההעברה אינה לרואה החשבון של השר, אשר ישמש נאמן וכי המניות יוחזקו תוך מתן הנחיה לנאמן כי בכל תקופת כהונתו לא תיעשה

כל דיספוזיציה מצדו של הנאמן במניות הקיימות ולא יירכשו מניות נוספות; השר לא יהיה מעורב כלל בנעשה במניות ויימנע מעיסוק בתחום שיכול להשפיע על שווי המניות. כן יקפיד השר שלא להיחשף למידע ביחס לחברות אלה, אלא על פי המותר לפי כלל 16(ג) לכללים. נוסף על כך על השר לדווח על כל הפעולות שביצע בקשר לניירות הערך נשוא החלטה זו. כמו כן, על השר לשוב ולבקש את אישור הוועדה לגבי כל פעולה החורגת מההיתר שניתן.

8. על השר לדווח לוועדה על כל שינוי שיתרחש בכל אחת מהחברות באופן מיידי.

9. בהתאם לכלל 19(ג) לכללים, תוקף ההיתר לא יעלה על משך כהונתה של הממשלה.

העתק ההחלטה נמסר למבקר המדינה.

ניתנה היום, א' באלול תשפ"א (9.8.2021)

מרדכי כהן, חבר הוועדה

ד"ר אסתר לוצאטו
חבר הוועדה

נחמה מוניץ, שופטת בדימוס

יו"ר הוועדה